

Il-vokali tal-verbi.

Fil-"Malti" ta' Diċembru 1938, faċċ. 98 tarrafft kelma żgħira fuq l-ewwel vokali tal-verbi li għandhom *gh* fl-aħħar, u għidt li din il-vokali hi *e*, iżda ssir *a* meta t-tieni jew l-ewwel konsonanti tkun waħda milli jridu magħhom il-vokali *a*; hekk għandna niktbu *qata'*, *waqa'*, *qala'*, imma *ġema'*, *beża'*, *bela'*. Għidt ukoll li fuq dan bihsiebni nikteb (jew nistampa, għax miktub ilu) aktar fit-tul band'oħra. Iżda kliemi, bħal drabi oħra, mar mar-riħ, u dawn il-verbi baqgħu jinkitbu dejjem bil-vokali *a-a*, hekk *ġama'*, *sama'*, *baża'*.

Biex nuri li din hi regola hażina, sa nagħti daqsxejn ta' tagħrif mhux xjentifiku, imma li nistgħu ngħidulu *rule of thumb*. U hu dan: L-ewwel vokali tal-verb, meta ma taqax, tibqa' dejjem li hi fil-konjugazzjoni tal-perfett (*qatel*), fl-infinit tal-għamla *qatla*, u fin-nomi tal-għamla *qattiel*. Hekk *raqad*, *raqdet*, *raqdu*, *raqda*, *raqqad*; *ħadem*, *ħadmet*, *ħadmu*, *ħaddiem*; *fetaħ*, *fethet*, *fethu*, *fetha*, *fettieħ*; *kiteb*, *kitbet*, *kitbu*, *kitba*, *kittieb*. Joħorgu mir-regola xi verbi *i-e* li xi drabi jieħdu l-vokali *e* meta jtenu t-tieni konsonanti, hekk *tilef*, *tellief*; hekk ukoll xi verbi *o-o*, bħal *ghodos*, *ghaddas*. Fuq dawn ukoll ktibt fit-tul band'oħra. Mela jekk ngħidu *ġama'* għandna ngħidu wkoll *ġamghet*, *ġamghu*, *ġamgha*, *ġammiegh*. Iżda ħadd ma jgħid hekk u ħadd ma jkteb hekk. Mela jekk ngħidu u niktbu *ġemghet*, *ġemghu*, *ġemgha*, *ġemmiegh* għandna wkoll ngħidu u niktbu *ġema'*. Iżda mbagħad għandna niktbu *waqa'* u mhux *weqa'*, għax aħna ngħidu *waqqhet* mhux *weqqhet*, *waqqhu* u mhux *weqqhu*, *waqqha* mhux *weqqha*.